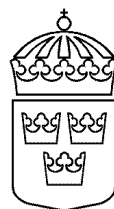

Riksdagens protokoll

2000/01:72

Fredagen den 23 februari

Kl. 9.00 – 9.33

Protokoll
2000/01:72

1 § Kompletteringsval till justitieutskottet

Talmannen anmälde att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkommen vakans anmält Fredrik Reinfeldt som ledamot i justitieutskottet efter Gun Hellsvik fr.o.m. den 1 mars.

Talmannen förklarade vald till

ledamot i justitieutskottet
Fredrik Reinfeldt (m)

2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade att ett meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan delats ut till kammarens ledamöter.

3 § Meddelande om voringstider

Talmannen meddelade att ett meddelande om voringstiderna för tiden mars–juni delats ut till kammarens ledamöter.

4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2000/01:247

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:247 av Gunnar Axén (m) om lagen om offentlig upphandling.

Interpellationen kommer att besvaras den 6 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är inbokade engagemang som innebär att det inte finns någon annan tid som passar mig.

Stockholm den 19 februari 2001

Finansdepartementet

Bosse Ringholm

Interpellation 2000/01:248

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:248 av Maud Ekendahl (m) om smuggligen av punktskattebelagda varor.

Interpellationen kommer att besvaras den 6 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är redan inbokade engagemang som innebär att det inte har funnits någon annan tid som har passat mig.

Stockholm den 20 februari 2001

Finansdepartementet

Bosse Ringholm

Interpellation 2000/01:244

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:244 av Roy Hansson (m) om folkbokföringslagens konsekvenser för Försvarsmakten.

Interpellationen kommer att besvaras den 20 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är inbokade engagemang som innebär att det inte finns någon annan tid som passar mig.

Stockholm den 19 februari 2001

Finansdepartementet

Bosse Ringholm

Interpellation 2000/01:174

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:174 av Catharina Elmsäter-Svärd (m) om utredningsman för Stockholmsregionens flygplatskapacitet.

Interpellationen kommer att besvaras den 13 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är på grund av resor.

Stockholm den 16 februari 2001

Näringsdepartementet

Björn Rosengren

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 2000/01:239

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:239 av Hans Stenberg (s) om deltidstämpling.

Interpellationen kommer att besvaras den 9 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är på grund av resor.

Stockholm den 16 februari 2001

Näringsdepartementet

Björn Rosengren

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Prot. 2000/01:72

23 februari

Interpellation 2000/01:243

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:243 av Jan-Erik Rådström (m) om alkohol.

Interpellationen kommer att besvaras den 9 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är på grund av resor.

Stockholm den 16 februari 2001

Näringsdepartementet

Björn Rosengren

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 2000/01:261

Till riksdagen

Interpellation 2000/01:261 av Kent Härstedt (s) om serveringstillstånd för näringsidkare i Öresundsregionen.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 6 mars 2001.

Skälet till dröjsmålet är plenifritt i riksdagen.

Stockholm den 19 februari 2001

Socialdepartementet

Lars Engqvist

Enligt uppdrag

Erna Zelmin-Åberg

Expeditions- och rättschef

5 § Svar på interpellation 2000/01:232 om lägenhetsöverskottet

Svar på interpellation

Anf. 1 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s):

Fru talman! Carl-Erik Skårman har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar ta initiativ till för att nedbringa lägenhetsöverskottet och minska kostnaderna för dessa. Frågan har ställts mot bakgrund av en rapport från SABO.

Jag vill först framhålla att jag delar Carl-Erik Skårmans uppfattning att det är angeläget att minska de kostnader som kan uppkomma vid ett varaktigt överskott på lägenheter och att motverka att sådana överskott uppstår.

Sett i ett vidare perspektiv är det ett stort problem om de bostäder och den övriga infrastruktur samhället förfogar över inte kan användas på ett effektivt sätt.

Det lägenhetsöverskott som många kommuner under senare år drabbats av är primärt symtom på två utvecklingsmönster, för det första en relativt omfattande befolkningsminskning som förstärkts under senare år, och för det andra handlar det även om inomregionala omflyttningar, dvs. människor flyttar i stor utsträckning från mindre tätorter till omgivande landsbygd. Dessa mönster har nyligen beskrivits genom omfattande studier av befolknings- och flyttmönster inom ramen för den regionalpolitiska utredningen.

Regeringen ser mycket allvarligt på dessa problem och har för avsikt att vidta ett antal åtgärder för att stimulera tillväxt, sysselsättning och rättvisa i alla delar av landet. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett omfattande arbete för att konkretisera olika åtgärder med dessa syften. Det sker inom ramen för arbetet med ett antal propositioner, bl.a. inom regionalpolitiken, och jag har inte anledning att närmare kommentera dessa här.

När det gäller det konkreta problemet med tomma lägenheter vill jag inledningsvis betona, att det yttersta ansvaret för ekonomin i de kommunala bostadsföretagen ligger hos företagen själva och hos deras ägare, kommunerna. Bostadsföretag, likväl som andra företag, verkar i en föränderlig omvärld. Det ligger i företagens och styrelsernas uppgift att kontinuerligt värdera de marknadsvillkor som företagen verkar i, att analysera troliga förändringar i ramvillkoren samt att utarbeta strategier och handlingsplaner för hur dessa förändrade villkor ska bemötas.

Detta sagt, kan det ändå uppstå extrema lägen där kommunen riskerar att hamna i en särskilt svår ekonomisk situation på grund av sina åtaganden för boendet, och där kommunens ansvar att ensam fullgöra sina förpliktelser för bostadsföretaget blir övermäktigt. I sådana situationer kan statens övergripande ansvar för den offentliga verksamheten och ekonomin motivera tillfälligt stöd till en enskild kommun som saknar förutsättningar att av egen kraft fullgöra sina åtaganden.

Det var mot denna bakgrund regeringen 1998 inrättade Bostadsdelegationen.

Under tidsperioden 1998–2000 inkom ansökningar om statligt stöd från 88 kommuner till Bostadsdelegationen. Delegationen hade vid det senaste årsskiftet träffat avtal om stöd med 36 av kommunerna. Stödet gäller huvudsakligen rekonstruktion av kommunägda bostadsföretag, men även i ett antal fall avlösen av kommunal borgen för bostadsrättsföreningar.

Som en grund för sina ställningstaganden om stöd gör delegationen i samarbete med kommunen en grundlig analys dels av förutsättningarna för kommunen att själv fullgöra sina ekonomiska åtaganden, dels av bostadsföretaget och dess ekonomi med syfte att klargöra förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling.

Delegationen ställer krav på att kommunerna anpassar sig till de ekonomiska och demografiska förutsättningar som kan förutses för den närmaste framtiden så att de därmed kan uppnå ekonomisk balans.

I de allra flesta fall är bostadsföretagets, och därmed kommunens, problem orsakade av uthyrningssvårigheter och vakanser på en vikande lokal bostadsmarknad. Den rekonstruktion av företagen som avtalas om utgår från åtgärder som minskar obalansen i kommunens bostadsbestånd.

I avtalen kan t.ex. krävas att huvuddelen av de outhyrda lägenheterna avvecklas som bostäder och lyfts bort ur företagets bestånd för att därefter utvecklas för nya ändamål eller rivas. Det blir sedan en fråga för kommun och företag att avgöra hur detta bäst sker.

Genom rekonstruktionsavtalen kommer kommunerna att ha åtagit sig att genomföra åtgärder för sammanlagt ca 3 ½ miljarder kronor. Statens samlade kostnader för det stöd som Bostadsdelegationen ansvarar för kommer att uppgå till ca 2 miljarder kronor.

Bostadsdelegationens arbete behöver nu följas upp, på liknande sätt som sker för Kommundelelegationen, så att de erfarenheter som gjorts kan tillvaratas i det fortsatta arbetet.

Jag ser i dagsläget ingen orsak att spekulera i ytterligare statligt stöd eller andra statliga åtgärder för kommuner med överskott på bostäder. Ansvaret att aktivt anpassa företagets verksamhet till rådande förutsättningar ligger ytterst på företagen själva och deras ägare, kommunerna. De besitter dessutom själva den bästa kunskapen om vilka åtgärder som är möjliga och effektiva.

Anf. 2 CARL-ERIK SKÅRMAN (m):

Fru talman! Inför denna ensliga skara vill jag gärna till statsrådet framföra ett tack för svaret på min interpellation. Ett särskilt tack vill jag uttala för att jag fick mig svaret tillsänt redan i onsdags eftermiddag.

Trots frånvaron av åhörarmassor är det inte något oväsentligt ärende som vi diskuterar. Vad den utredning som SABO gjort visar är att det år 2010 i 145 SABO-företag kommer att finnas 42 500 tomma lägenheter till en sammanlagd kostnad på 29 miljarder kronor. Ett mer flagrant tecken på avgörande systemfel i efterkrigstidens bostadspolitik kan man knappast föreställa sig. Nej, det är snarare sensationellt att frågan inte har uppmärksamrats mer än vad som faktiskt har skett.

Det naturliga – om det rör sig om vanliga företag – är att man nu hade haft en stor mängd konkurser att vänta sig. Men här har vi inte att göra med vanliga företag. SABO har den principiella uppfattningen att staten på ett eller annat sätt borde ta på sig kostnaden. Och visst kan det finnas vissa skäl för ett sådant synsätt, även om det inte bär ända fram.

Den centraldirigerade bostadspolitiken har lett – för att inte säga förlätn – kommunerna till en överproduktion av lägenheter. I många kommuner har den ideologiska ambitionen varit att få fram en så stor produktion som möjligt av hyreslägenheter. I detta har nog många socialdemokratiska kommunalpolitiker känt ett kraftigt ideologiskt stöd av sina socialdemokratiska bröder på rikspanet.

Resultatet har inte blivit bra. Det har blivit en överproduktion av bostäder. De kommunala bostadsföretagen har inte förmått att leva upp till sitt marknadsansvar. Som statsrådet påpekade är det företagsledningarna som har ansvaret. De har inte lagt ned den omsorg eller haft det kunskande som hade krävts för att få en god uppfattning om hur en framtida efterfrågan skulle gestalta sig.

Nu dignar dessa kommuner under det ekonomiska trycket, och statsrådet ger inte några klara riktlinjer för hur man ska komma till rätta med detta. Jag ser framför mig att statsrådet lägger ett stort ansvar på de enskilda företagen, deras företagsledningar och ägarna, kommunerna. Men jag kan något förundras över att statsrådet nu betonar självständigheten

Prot. 2000/01:72
23 februari

Svar på interpellation

hos de kommunala bostadsbolagen så kraftigt. Vi här i kammaren är ju vana vid, åtminstone när det gäller kommunala bostadsföretag som klarar sina problem av egen kraft, att det inte är fråga om någon självständighet, utan då vill regeringen och den socialdemokratiskt ledda majoriteten med arrogans mot grundlagen beröva både företagen och kommunerna som ägare inflytandet över respektive företag och i stället tvinga in dessa företag i de socialistiska fällorna.

Till sist vill jag, fru talman, igen ställa min fråga till statsrådet: Vad är det för åtgärder som statsrådet väntar sig ska lösa upp dessa stora problem? Är det sänkta hyror som gör att man lyckas attrahera nya hyresgäster? Eller är det att sälja dessa till norrmän eller andra som visat ett visst intresse för den här typen av lägenheter? Är det fråga om att riva, för att inte säga kanske spränga, de här lägenheterna?

Anf. 3 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Fru talman! Jag vill tacka Stockholmsledamoten Carl-Erik Skårman för denna interpellation.

Den bostadspolitiska debatten handlar mest om den akuta bristen på lägenheter i tillväxtområdena, vilket är ett stort problem då det byggs minst i Sverige i förhållande till EU-länderna. Att obalansen är så stor i Sverige med bostadsbrist i 45 tillväxtkommuner samt 20 ytterligare i innerstan, samtidigt som resten av de 289 kommunerna inte rapporterar någon bostadsbrist, har lett till det förslag som nu är ute på remiss att demokratiprocessen ska ändras i hela landet.

I flera kommuner förstår man inte denna problematik över huvud taget. Det finns ett gigantiskt lägenhetsöverskott. Många ledande kommunpolitiker har som sitt största bekymmer hur man ska bära sig åt för att bli av med tomma lägenheter. Där har stopplagstiftningen mist sin udd, för det finns ingen att sälja till.

Lars-Erik Lövdén måste förstå att möjligheterna att få resurser från Bostadsdelegationen och kommunakuten för att anpassa sitt bostadsbestånd är krävande vad gäller såväl ansökningsförfarande som chansen att få del av resurser. Hyresrätterna har i dag ett skattemässigt underläge. Staten tar utöver arbetsgivaravgifter ut en extra uttagsskatt för anställd personal för förvaltning av fastigheter. Denna slår särskilt hårt mot fastighetsägare i avflyttningskommuner med en stor andel tomma lägenheter i fastighetsbeståndet. Det är ett orimligt system att beskatta tomma lägenheter som inte ger någon inkomst. För en tom plånbok behöver man, som väl är, hittills inte betala skatt. Men för ett tomt hus ska man betala skatt. Ett tomt hus kostar pengar. Ett tomt hus kostar energi. Ett tomt hus kostar skötsel, och ett tomt hus kostar skatt.

Inte långt från Skövde, där jag bor, finns kommuner med tomma lägenheter. Falköpings hyresfastigheter har 300 tomma lägenheter. De privata fastighetsägarna har nästan lika många tomma. Töreboda kommun har ett gigantiskt lägenhetsöverskott. Mariestad lyckades sälja lägenheter till Norge.

Statsrådet Lars-Erik Lövdén måste hitta fler åtgärder än att enbart låta Bostadsdelegationen hjälpa de kommuner som ligger på ruinens brant. Det måste finnas hjälp till självhjälp, t.ex. ta bort skatten för tomma lägenheter så att kommunerna får någon möjlighet att finna egna idéer. Det finns ett gammalt ordspråk som säger att tomma tunnor skramlar. Det är

orimligt att tomma lägenheter ska skramla så mycket pengar till staten. Hjälp t.ex. kommuner att marknadsföra sig i Norge och Tyskland för att de ska kunna sälja fastigheter. Det ökar turismen på orten och ger mer liv åt en ort. Hitta sätt att stimulera utglesning, t.ex. att ta bort ett plan på en hyresfastighet i stället för rivning. Lägg förresten ut statliga verk, inte enbart till kommuner som blivit av med militär verksamhet, för det är inte säkert att alla flyttar därifrån för det.

Fru talman! Till sist vill jag ställa en fråga till Lars-Erik Lövdén. Jag tar Falköping som exempel. En åtgärdsplan skulle kunna bestå av utlokalisering av ett statligt verk, stimulans att marknadsföra lägenheter i Norge och Tyskland samt att lyfta bort skatten för tomma lägenheter. Vad svarar statsrådet Lövdén på den utmaningen?

Anf. 4 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s):

Fru talman! Låt mig först ta den mer allmänbostadspolitiska frågan kring allmännyttans uppbyggnad.

Carl-Erik Skårman gav uttryck för att antalet tomma lägenheter i allmännyttan i landet är en följd av en misslyckad bostadspolitik. Jag tycker att Carl-Erik Skårman ska tänka efter lite mer. Vad var det som hände när allmännyttan byggdes upp runtom i landet? Ja, det var bostadsbristen som ledde fram till att kommunerna tog ett ansvar för att lösa problemen på bostadsmarknaden. Det var företagen på den lokala orten som ville expandera och som knackade på kommunalrådets dörr och sade att de måste bygga bostäder så att företagen kan bygga ut och anställa fler personer på företaget eller bruket. Det var en tvingande nödvändighet att se till att vi fick fram ett bostadsbestånd på dessa orter.

Sedan har det inträffat att vi har haft en framväxande regional obalans. Det är befolkningsströmmar som har gått från de gamla bruksorterna och andra orter runtom i landet in till tillväxtregionerna eller ett mer glesbygdsnära boende.

Det här är en beskrivning av vad som hänt. Det är inget uttryck för en misslyckad bostadspolitik, men väl ett uttryck för att vi har en regional obalans i landet och att det finns ett behov av mer aktiva och offensiva regionalpolitiska åtgärder. Det sitter regeringen just nu och arbetar med och kommer att presentera det i form av en regionalpolitisk proposition under året.

SABO:s utredning, som är grund för Skårmans interpellation, kan man ha många synpunkter på. Det är en teoretisk framskrivning utifrån någon sorts beräkningsmodell för hur en befolkningsflyttning kan te sig. Det är inte alldeles säkert att det är den utveckling som vi kommer att få. Sveriges utveckling är inte ödesbestämd på något sätt. Jag tycker att man ska vara något försiktig med att bara rakt upp och ned ta SABO:s kalkyler för givet.

Det finns också andra invändningar mot SABO:s beräkningar. Men likväl ser regeringen utomordentligt allvarligt på den situation som vi har.

Vi från statsmakterna måste vara beredda – och det har vi visat genom Bostadsdelegationen – att hjälpa till så att kommunerna inte hamnar i en övermäktig situation. Vi funderar nu på hur vi ska fortsätta arbetet efter det att Bostadsdelegationen har avslutat sitt arbete under den här

fasen. Vi från statsmakterna måste naturligtvis ha en beredskap för att vidta ytterligare åtgärder om det skulle visa sig vara nödvändigt.

Det är ganska spännande att Carl-Erik Skårman och även Kristdemokraterna – men framför allt Carl-Erik Skårman och moderaterna – helt plötsligt har blivit ömsinta och ser allvarligt på dessa problem. Jag har inte mött det när vi har yrkat på medel för Bostadsdelegationens arbete och Kommundelegationens arbete. Det har inte varit någon översvallande entusiasm från moderaterna inför de insatserna. Men det är bra att man ser allvarligt på bekymren och att man är beredd att framöver konstruktivt medverka till åtgärder om det skulle visa sig vara nödvändigt med ytterligare statliga ingripanden och resurser för att lösa problemen.

Anf. 5 CARL-ERIK SKÅRMAN (m):

Fru talman! Jag vill gärna deklarera att jag känner det största förtroende för Bostadsdelegationens kansliledning, för dess kunighet och dess rättrådighet, det vill jag särskilt betona.

Men jag vill också visa på det som händer i t.ex. Olofström. Där har Bostadsdelegationen försökt att få till stånd bättre förhållanden. Man har tvingat kommunen att riva hus i området Ekerydsplan, men nu ska kommunens bostadsföretag, efter att ha rivit, bygga nytt och därigenom ytterligare öka bostadsproduktionen. Ledningen säger att man inte ser någon motsättning mellan att riva och bygga nytt i stort sett samtidigt. Det handlar om kundanpassning. Tja, det är väl viktigt med kundanpassning.

Fru talman! På tal om misslyckande med bostadspolitiken vill jag citera det som statsrådet nyss läste upp:

”När det gäller det konkreta problemet med tomma lägenheter vill jag inledningsvis betona, att det yttersta ansvaret för ekonomin i de kommunala bostadsföretagen ligger hos företagen själva och hos deras ägare, kommunerna. Bostadsföretag, likväl som andra företag, verkar i en föränderlig omvärld. Det ligger i företagens och styrelsernas uppgift att kontinuerligt värdera de marknadsvillkor som företagen verkar i, att analysera troliga förändringar i ramvillkoren samt att utarbeta strategier och handlingsplaner för hur dessa förändrade villkor ska bemötas.”

Det är bara en kvart sedan som statsrådet läste upp detta. Jag kan inte se annat än att det innebär en väldigt skrap kritik mot de företag som inte har lyckats att analysera sina marknadsförhållanden och dra de rätta slutsatserna. Det tycker jag är ett exempel på att systemet inte har fungerat och att bostadspolitiken inte har fungerat så som den skulle. Annars skulle det ju inte finnas 42 500 tomma lägenheter prognostiserade för år 2010.

Fru talman! Jag vill veta: Vad ska göras framöver? Ska man sänka hyrorna för att locka till sig nya hyresgäster? Ska man sälja bostäderna som man gör i Mariestad, Falköping, Tidaholm och på andra orter till normän? Eller ska man, som har gjorts i vissa städer, engagera militär för att spränga hyreshusen?

Anf. 6 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Fru talman! Jag har hittills inte fått något svar från Lars-Erik Lövdén, så jag fortsätter att upprepa min fråga.

Om vi går tillbaka till allmännyttan och de kommunala bostadsföretagen har regeringen gjort vissa fel. Man har gått in med en stopplagstift-

ning som har hindrat kommuner från att i tid kunna sälja ut vid behov. Man har en normerande hyreslagstiftning. Hyrorna kan inte sänkas därför att andra företag då inte skulle kunna följa denna lagstiftning. Det skulle medföra en väldig obalans. Alltså sitter man fast. Det går inte att konkurrera på lika villkor.

Det måste bli ett nytt regelverk för allmännyttan. Det nya redovisningssystemet gör att den helt enkelt inte kan redovisa sin problematik. Detta är ett akut företagsdilemma som kommer att visa sig inom den närmaste tiden.

Men min fråga var om hur man i de kommuner som i dag inte får hjälp av Bostadsdelegationen – här tog jag upp exemplet Falköping – ska kunna gå in i god tid och ge hjälp till självhjälp med olika åtgärder. Falköping är en kommun som har kvar sin framtidsstro och lever på en kulturhistorisk tradition, och det finns flera sådana exempel. Vad gör man där? De får över huvud taget ingen hjälp av Bostadsdelegationen. De står där med 300 tomma lägenheter. De privata fastighetsägarna har nästan lika många tomma lägenheter.

Vill vi att en sådan kommun ska kunna leva vidare? Vill vi se till att de ska kunna använda sina egna idéer? Vill vi satsa på dessa kommuners möjligheter? I så fall måste det finnas annat än en bostadsdelegation, som ligger dem så fjärran att det inte ens är någon idé för dem att ansöka om hjälp därifrån. Jag skulle vilja ha ett svar på dessa frågor.

Anf. 7 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s):

Fru talman! Jag kan försäkra Ulla-Britt Hagström att de kommuner som har fört en dialog med Bostadsdelegationen har uppskattat det väldigt mycket. Det är också många kommuner i det här landet som har fått medel beviljade från Bostadsdelegationen och som har gjort upp en åtgärdsplan tillsammans med den. De har sett den processen som ett väldigt bra stöd. De har fått möjlighet att sanera sitt bostadsbestånd och fått en förbättrad ekonomi utan att detta alltför allvarligt har ingripit i kommunernas övriga ekonomiska förutsättningar. Så Bostadsdelegationens arbete har varit viktigt och bra, och vi har naturligtvis en beredskap för att vidta ytterligare åtgärder, om det skulle visa sig vara nödvändigt.

När det gäller marknadsförutsättningar och lokala förhållanden har jag samma uppfattning som Carl-Erik Skårman. Det är naturligtvis företaget och kommunerna som i första hand måste se till att hantera problemen. Företagen måste anpassas till en föränderlig värld, som jag uttrycker det in interpellationssvaret.

Nu finns det här en väldig dramatik. Om vi går tillbaka tio år, till 1989 och 1990, då fanns det bara 5 000–10 000 tomma lägenheter i landet. Det har alltså hänt oerhört mycket under 90-talet, dels som en följd av den ekonomiska krisen under 90-talet med sjunkande allmän efterfrågan på bostadsmarknaden – men det har ju svängt nu – dels till följd av de flyttningsmönster och befolkningsförändringar som vi har kunnat se. Det har sannerligen inte varit lätt för många kommuner att hantera den här situationen, det finns det skäl att understryka.

Än en gång: Jag tycker inte att man ska ta SABO:s rapport för given. Utvecklingen är inte ödesbestämd. I dag finns det 30 000 tomma lägenheter. Det är inget som säger att man om tio år kommer att ha tomma lägenheter i ett bestånd på 42 000 lägenheter. Det är framför allt inget

Prot. 2000/01:72
23 februari

Svar på interpellation

som säger att det kommer att bli fråga om de resursbehov som SABO visar på i sin rapport.

Ulla-Britt Hagström, stopplagstiftningen förhindrar ju inte kommunerna att vidta åtgärder. Det finns möjligheter att avyttra ett fastighetsbestånd inom ramen för stopplagstiftningen. Det finns också möjligheter att begära dispens hos regeringen om man vill göra ett mer långtgående ingripande när det gäller det kommunala ägandet i bostadsföretagen. Ännu har jag inte sett någon sådan dispensansökan. Stopplagstiftningen är alltså inget hinder för kommunerna att vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen på den lokala marknaden.

Det finns många kommunala bostadsföretag som har jobbat aktivt med hyressättningar för att försöka hantera problemen. De har infört särskilda ungdomsrabatter för att locka till sig unga människor till kommuner. Det gäller en del kommuner som ligger på lämpligt avstånd från universitetsorter. De har byggt om tomma lägenheter till studentbostäder. Det finns väldigt goda förutsättningar att på olika sätt möta problemet.

Men i vissa situationer är de ekonomiska påfrestningarna så extrema för kommunernas övriga verksamhet att vi på det nationella planet måste ha möjligheter att gå in och hjälpa till och bistå, och det har vi via Bostadsdelegationen visat att vi är beredda att göra.

Anf. 8 CARL-ERIK SKÅRMAN (m):

Fru talman! Uppenbarligen är vi helt överens om att det är ett mycket stort och allvarligt problem som SABO här har visat på. Det har inte uppmärksammats så mycket, men likväl är det mycket stort och väldigt allvarligt. Jag är fortfarande nyfiken på hur statsrådet tänker sig konkreta åtgärder för att komma till rätta med det här. Jag tror inte att man kommer ifrån att till sist måste man rent av spränga en del ganska nybyggda hus.

Sedan tycker jag att det är roligt att höra statsrådets uttalande om självständigheten och ansvaret hos de kommunala bostadsföretagen och deras ägare, kommunerna. Jag hoppas verkligen att denna filosofi kommer att prägla statsrådets bostadspolitiska agerande även framdeles när det gäller de företag som klarar av sina problem, exempelvis i Stockholm.

Anf. 9 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s):

Fru talman! Nu blev jag något irriterad, Carl-Erik Skårman, över det sista tillägget: "exempelvis i Stockholm".

Jag träffar kommunalpolitiker runt om i landet som säger så här till mig: Hur kan ni tillåta att ledningen i Stockholms kommun säljer ut det allmännyttiga bostadsbeståndet och tillåter kommunerna att tillgodogöra sig miljardvinster? Det är inte lite pengar som det är fråga om. Det är pengar som är tillkomna genom en uppbyggnad av ett bostadsbestånd som hela Sverige har svarat för. Det är ju faktiskt alla skattebetalare i det här landet som har medverkat till uppbyggandet av bostadsbeståndet i Stockholm genom frikostiga bostadssubventioner.

Kommunalmännen ställer då följande fråga: Varför tillåter ni detta? Varför ser ni inte till att ni tar hand om pengarna och använder dem till att hjälpa till i andra delar av landet, som har problem inom allmännyttan till följd av de starka befolkningsmönstren?

Jag har inte så bra svar på den frågan. Jag tycker att det är ett ganska omoraliskt beteende som Stockholmsmoderaterna har när man gör sig av med ett bostadsbestånd och en förmögenhet som hela svenska folket har svarat för uppbyggnaden av.

Jag kan försäkra Carl-Erik Skårman att vi från regeringens sida har en stor beredskap för att vidta ytterligare åtgärder utöver de som vi har visat genom Bostadsdelegationen. Moderaterna har hitintills inte visat så stort engagemang i frågan. Ni har inte varit så positiva till Bostadsdelegationens eller Kommundelelegationens arbete. Men jag skulle ju välkomna om det vore en omsvängning på gång inom Moderaterna. Och möjligen, om jag ska vara snäll, kan jag väl tolka Carl-Erik Skårmans engagemang i den här interpellationsdebatten som att det just är en omsvängning på väg inom Moderaterna när det gäller möjligheten och ansvaret från statens sida att bistå kommuner med ekonomiska svårigheter.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Skrivelse

2000/01:103 till konstitutionsutskottet

Motioner

2000/01:T5–T7 till trafikutskottet

7 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 22 februari

2000/01:281 av *Carl Erik Hedlund* (m) till finansminister Bosse Ringholm

Skatteregler för fåmansbolag

2000/01:282 av *Johan Pehrson* (fp) till statsrådet Maj-Inger Klingvall

Arbetskraftsinvandring

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 6 mars.

Prot. 2000/01:72
23 februari

Svar på interpellation

8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 23 februari

2000/01:787 av *Birgitta Ahlqvist* (s) till justitieminister Thomas Bodström

Diskriminering av barn

2000/01:788 av *Mikael Oscarsson* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Polisen i Uppsala län

2000/01:789 av *Kenneth Lantz* (kd) till utbildningsminister Thomas Östros

Medicinsk forskning på människor

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 6 mars.

9 § Kammaren åtskildes kl. 9.33.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

LISBETH HANSING ENGSTRÖM

/Barbro Nordström

1 § Kompletteringsval till justitieutskottet	1
2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan	1
3 § Meddelande om vöringstider	1
4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
5 § Svar på interpellation 2000/01:232 om lägenhetsöverskottet	3
Anf. 1 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s)	3
Anf. 2 CARL-ERIK SKÅRMAN (m)	5
Anf. 3 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	6
Anf. 4 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s)	7
Anf. 5 CARL-ERIK SKÅRMAN (m)	8
Anf. 6 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	8
Anf. 7 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s)	9
Anf. 8 CARL-ERIK SKÅRMAN (m)	10
Anf. 9 Statsrådet LARS-ERIK LÖVDÉN (s)	10
6 § Hänvisning av ärenden till utskott	11
7 § Anmälan om interpellationer	11
8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	12
9 § Kammaren åtskildes kl. 9.33.	12